

Rammeavtale om tilknytning med vilkår om utkobling eller begrensning i forbruk eller produksjon mellom

Statnett SF (Statnett) og **Nettselskap** (Nettselskapet)

(Heretter benevnt Avtalen)

Versjon 1.0

INNHold

1.	Partene.....	3
2.	Bakgrunn og formål.....	3
3.	Nettselskapets adgang til å tilknytte nettkunder med vilkår	4
4.	Ansvar for å utforme vilkårene	4
5.	Endring og oppsigelse av avtalen og avrop	5
6.	Vilkårenes Varighet.....	5
7.	Foreleggelse for Systemansvarlig.....	5
8.	Praktisering av Vilårene i driften	5
9.	Informasjonsutveksling og varslng	6
10.	Mislighold.....	6
11.	Erstatningsansvar	6
12.	Force Majeure.....	7
13.	Tvister og klagerett	8
14.	Terminologi og definisjoner	8
15.	Signering av Avtalen	9

1. PARTENE

Statnett er part i Avtalen i egenskap som eier av transmisjonsnettet. Statnett som systemansvarlig er ikke part i Avtalen.

Nettselskapet er part i Avtalen som eier av regionalt distribusjonsnett eller lokalt distribusjonsnett tilknyttet transmisjonsnettet.

Nettselskapet	
Firmanavn	
Org. nr.	
Forretningsadresse	

Statnett	
Firmanavn	Statnett SF
Org. nr.	962 986 633
Forretningsadresse	Nydalen allé 33, 0484 Oslo

Heretter hver en "**Part**" og sammen "**Partene**".

2. BAKGRUNN OG FORMÅL

Denne Avtalen er en rammeavtale, som regulerer forholdet mellom Statnett og Nettselskapet i forbindelse med tilknytning av eller kapasitetsøkning til nettkunder i Nettselskapets eller underliggende nettselskaps nett, i de tilfeller hvor en begrensning i transmisjonsnettet gjør at Statnett vurderer at tilknytningen eller kapasitetsøkningen ikke er driftsmessig forsvarlig uten vilkår om utkobling eller begrensning i forbruket eller innmatingen. Avtaler om tilknytning med vilkår kan inngås i henhold til kap. 3 i forskrift om netregulering og energimarkedet (NEM), som alternativ til eller i påvente av nettinvesteringer eller andre tiltak nettet.

Formålet med Avtalen er å legge til rette for tilknytning på vilkår ved å angi Partenes plikter og rettigheter, sikre at Vilklårene inngår i skriftlig avtale med nettkunden og at Vilklårene etterleves i driften. Dersom tilknyttende nettselskap er et annet enn Nettselskapet, skal avtalen sikre at Vilklårene videreformidles til tilknyttende nettselskap og til nettkunden.

Avtalen gjelder i tillegg til den til enhver tid gjeldende nettavtale mellom Partene. Ved motstrid går denne Avtalen foran.

Partene skal ved tilbud om tilknytning av eller kapasitetsøkning til enkelte nettkunder fylle ut og signere et vedlegg til denne Avtalen. Hvert signerte vedlegg er et "**Avrop**" på Avtalen. Avropet skal angi:

- Beskrivelse av Statnetts driftsmessig forsvarlig-vurdering
- Begrensningen i transmisjonsnettet som begrunner vilklårene
- Beskrivelse av de aktuelle vilklårene

- Partenes ansvar, plikter og rettigheter, dersom disse avviker fra vanlig praksis
- Tilgang på måleverdier fra nettkunden
- Varigheten av vilkårene
- Vilkårsvolum: Aktiv effekt (MW)
- Identifikasjon av innhold som skal videreføres til eventuelt underliggende nettselskap og nettkunde

Den delen av Avropet som skal videreføres til relevant nettkunde, herunder de konkrete vilkårene, varigheten av dem og forutsetningene for at de eventuelt opphører, omtales heretter som "**Vilkårene**". Partene har som mål å gjøre det enkelt å etterleve Vilkårene.

Ved motstrid mellom Avtalen og Avropet, går Avropet foran.

3. NETTSELKAPETS ADGANG TIL Å TILKNYTTE NETTKUNDER MED VILKÅR

Nettselskapet som gir en ny tilknytning eller økt kapasitet til en nettkunde, har plikt til å avklare med overliggende nettnivå om dette er driftsmessig forsvarlig. Når en ny tilknytning eller en kapasitetsøkning ikke er driftsmessig forsvarlig på grunn av begrensninger i transmisjonsnettet gir denne Avtalen likevel Nettselskapet mulighet til å tilknytte økt eller nytt uttak eller innmating til nettkunden(e) i tråd med Avropene, forutsatt at nettkunden aksepterer Vilkårene.

Dersom tilknyttende nettselskap er et annet enn Nettselskapet, plikter Nettselskapet å inngå avtale med tilknyttende nettselskap som inkluderer Vilkårene i nettkunden(e)s tilknytningsavtale før nettkunden får tilknytning eller kapasitetsøkning. Tilknyttende nettselskap skal innhente skriftlig aksept for Vilkårene fra nettkunden.

Det skal fremgå av avtaler med uttakskunder at kunden ikke mottar kompensasjon ved utkobling eller begrensning i forbruket i henhold til Vilkårene¹.

Nettselskapet skal informere Statnett når nettkunden(e) er tilknyttet og hvis avtalen om tilknytning på vilkår mellom Nettselskapet (eller underliggende nettselskap) og nettkunden endres eller opphører. Statnett skal varsle Nettselskapet hvis grunnlaget for Vilkårene mot nettkunde endres eller opphører.

Dersom det også foreligger begrensninger i Nettselskapets nett, kan Nettselskapet tilby nettkunden(e) tilknytning eller kapasitetsøkning på vilkår relatert til Nettselskapets nett, forutsatt at slike vilkår avklares med systemansvarlig i tråd med gjeldende regelverk. Slike vilkår vil i så fall komme i tillegg til Vilkårene, og reguleres ikke av denne Avtalen.

4. ANSVAR FOR Å UTFORME VILKÅRENE

Statnett skal gjøre beregninger og vurderinger av begrensningene i transmisjonsnettet, og basert på dette utforme Vilkårene. Statnett er ansvarlig for at Vilkårene er tilstrekkelige til å sikre at økt eller nytt uttak eller innmating omtalt i denne Avtalen med tilhørende Avrop er driftsmessig forsvarlig i transmisjonsnettet.

¹ Jf. NEM-forskriften § 3-1 tredje ledd og § 3-2 tredje ledd.

Kostnader ved utredninger og tiltak i nettet som er nødvendige for å inngå avtale om tilknytning på vilkår, skal dekkes av kunden etter reglene om nettutredninger og anleggsbidrag i kontrollforskriften.

5. ENDRING OG OPPSIGELSE AV AVTALEN OG AVROP

Dersom det oppstår spørsmål som angår forholdet mellom Partene som ikke er løst i Avtalen eller tilhørende Avrop, har begge parter rett til å få dette drøftet. Tilsvarende gjelder dersom det oppstår behov for endringer i Avtalen eller tilhørende Avrop.

Endringer i Vilklårene til ugunst for nettkunden krever enighet mellom Partene og relevant nettkunde. Andre endringer i Avtalen eller tilhørende Avrop krever enighet mellom Partene.

Hver av Partene kan med 3 måneders varsel si opp Avtalen. Oppsigelsen vil bare gjelde for fremtidige Avrop.

6. VILKLÅRENES VARIGHET

Varigheten til Vilklårene overfor nettkundene følger av det relevante Avropet.

En nettkunde kan tilknyttes med varige vilkår, slik at tilknytning med vilkår er en permanent løsning som varer frem til tilknytningsavtalen med nettkunden opphører.

En nettkunde kan tilknyttes med midlertidige vilkår i påvente av tiltak i nettet som gjør nettkundens tilknytning driftsmessig forsvarlig uten Vilklårene. Varigheten av Vilklårene og forutsetningene for at nettkunden går over på en alminnelig tilknytningsavtale fremgår av Avropet, og skal i så fall også fremgå av den enkelte tilknytningsavtale mellom nettkunden og Nettselskapet, eventuelt et underliggende tilknyttet nettselskap.

7. FORELEGGELSE FOR SYSTEMANSVARLIG

Statnett er ansvarlig for at Vilklårene er avklart med systemansvarlig.

8. PRAKTISERING AV VILKLÅRENE I DRIFTEN

Ansvar for koblinger og tiltak i nettet skal følge til enhver tid gjeldende praksis og rutiner med mindre annet er avtalt særskilt. Dersom utøvelsen av Vilklårene krever utvidede tjenester fra Nettselskapet, kan dette avtales i en separat driftsavtale.

Partene har ansvaret for at innholdet i Avtalen og Avropene er kjent i egen organisasjon og har i felleskap ansvar for at det ved behov gjennomføres øvelser eller koordineringsmøter der Partene deltar.

Dersom Vilklårene innbefatter begrensninger som varierer over tid, skal Statnett gjøre beregninger og vurderinger av begrensningene i transmisjonsnettet som er nødvendig for å praktisere Vilklårene og løpende videreformidle disse i tråd med punkt 9, med mindre annet er avtalt.

9. INFORMASJONSUTVEKSLING OG VARSLING

Informasjonsutveksling og varsling mellom Partene følger gjeldende praksis med mindre annet er avtalt særskilt. Partene har som mål å praktisere størst mulig åpenhet, og skal løpende gi hverandre informasjon som er relevant for å praktisere Avtalen og tilhørende Avrop.

I de tilfeller der tilknyttende nettselskap er et annet enn Nettselskapet, skal Statnett informere både tilknyttende nettselskap samt Nettselskapet om forhold som er relevante for å praktisere Avropene.

Tidskritisk informasjon mellom driftsmiljøene blir behandlet etter gjeldende praksis mellom driftsmiljøene.

10. MISLIGHOLD

Dersom en av Partene misligholder Avtalen skal Parten snarest mulig rette forholdet. Dersom det ikke er praktisk mulig eller forsvarlig å rette forholdet innen rimelig tid, skal Partene umiddelbart gå i dialog om årsaken til misligholdet og bli enige om tiltak for å avhjelpe konsekvensene av misligholdet.

En Part kan heve Avtalen eller det enkelte Avrop med seks måneders skriftlig varsel dersom den andre Parten vesentlig misligholder sine forpliktelser etter Avtalen. Før Avtalen eller det enkelte Avrop kan heves må Partene avklare hvordan forholdet til nettkunder berørt av Avtalen og/eller det enkelte Avrop skal håndteres, på en måte som sikrer at nettkundene opprettholder sine tjenester og rettigheter i tråd med Avropene og offentligrettslig regelverk.

Nettselskapet skal sørge for å inkludere en klausul om mislighold i avtale med nettkunden, eller med tilknyttende nettselskap, slik at mislighold av eventuelle plikter som påhviler nettkunden i tråd med Vilklårene kan føre til krav om retting eller heving av tilknytningsavtalen, jf. avsnitt nedenfor.

Dersom nettkunden misligholder sine forpliktelser i Vilklårene, skal tilknyttende nettselskap snarest mulig kreve at kunden retter forholdet. Ved vesentlig mislighold kan Statnett kreve at tilknyttende nettselskap hever tilknytningsavtalen med nettkunden. Ved heving skal relatert Avrop også opphøre.

11. ERSTATNINGSANSVAR

Dersom en av Partene misligholder sine forpliktelser etter Avtalen, og den annen Part som følge av dette lider et økonomisk tap, skal den misligholdende Part erstatte dette tapet innenfor rammene av dette punkt 11.

Nettselskapet er ikke ansvarlig for oppgaver utført av eller tillagt tilknyttende nettselskap i forbindelse med Avropet.

Den skadelidende Part har plikt til å gjøre det som er mulig for å begrense omfanget av skaden. Dersom skadelidte ikke iverksetter skadebegrensende tiltak, kan erstatningen avkortet forholdsmessig.

Dersom skade eller tap inntreffer, skal begge parter etter beste evne bidra til å belyse årsaksforholdene.

Ansvar for direkte skade og tap

Begge Parter er ansvarlig for direkte skade og tap som forsettlig eller uaktsomt påføres den annen Part.

Med mindre Nettselskapet har opptrådt med forsett eller grov uaktsomhet, kan Statnett ikke kreve erstatning for skader og tap forårsaket av forhold som Nettselskapet etter denne bestemmelsen hefter for

- (a) på mer enn NOK 1 million per skadehendelse; eller
- (b) som samlet overstiger 0,1 % av Nettselskapets inntektsramme per år

Med mindre Statnett har opptrådt med forsett eller grov uaktsomhet, kan nettselskapet ikke kreve erstatning for skader og tap på mer enn NOK 20 million per skadehendelse forårsaket av forhold som Statnett etter denne bestemmelsen hefter for.

Ansvar for indirekte skade og tap

Partene er kun ansvarlig for indirekte skade og tap som er påført forsettlig eller grovt uaktsomt.

Ansvar for KILE

Med mindre Nettselskapet har handlet grovt uaktsomt, kan Statnett ikke kreve erstatning fra Nettselskapet for påført KILE. Dette gjelder bare KILE som er forårsaket av denne Avtalen.

Uavhengig av skyld skal Statnett dekke den andelen av KILE forårsaket av denne Avtalen som belastes Nettselskapet, og som gjelder avbrudd for kunder av andre nettselskap enn Nettselskapets egne kunder.

Ansvar for tilknytningsvern

Statnett har objektivt ansvar for feil og mangler ved spesifikasjon og testing av komponenter for tilknytningsvern. Hver av Partene er ansvarlig for feil og mangler ved installasjon og drift av egne komponenter som er nødvendige for drift av vilkår som forutsetter bruk av tilknytningsvern.

12. FORCE MAJEURE

Partene er fri for ethvert ansvar for manglende oppfyllelse av Avtalen som skyldes krig, terror, ekstremvær, brann, streik og lockout, eller andre årsaker utenfor Partenes kontroll, forutsatt at oppfyllelseshindringen ikke med rimelighet kunne forutsees av den aktuelle part og forutsatt at vedkommende part ikke med rimelighet kunne forebygge eller forhindre virkningen av oppfyllelseshindringen.

Dersom en av Partene ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser etter Avtalen pga. en force majeure situasjon som definert ovenfor, vil Partenes forpliktelser etter Avtalen være suspendert så lenge force majeure situasjonen vedvarer. Dersom en av Partene påføres utgifter som skyldes at den annen part har force majeure, har vedkommende ikke krav på å få erstatning for sine utgifter. Dersom en part mener det foreligger et tilfelle av force majeure, skal han umiddelbart varsle den andre parten.

13. TVISTER OG KLAGERETT

Uenighet om forståelse og anvendelse av Avtalen skal søkes løst i minnelighet.

Uenighet om hvorvidt Avtalen eller praktiseringen av denne er i strid med det regelverk RME forvalter, kan bringes inn for RME, jf. NEM § 4-13.

For øvrig kan tvister knyttet til Avtalen bringes inn for de alminnelige domstoler med Oslo tingrett som vernetting.

Dersom deler av avtalen kjennes ugyldig, f.eks. som følge av at den strider mot lov eller forskrift, skal øvrige deler av Avtalen så langt som mulig bestå.

14. TERMINOLOGI OG DEFINISJONER

Begrensning i transmisjonsnettet forstås i denne Avtalen som en snittbegrensning der minst én komponent i transmisjonsnettet inngår og som begrenser nettkundens forbruk eller innmating. Det vil si tilfeller der det er:

- Komponent(er) i transmisjonsnettet som blir termisk begrenset ved driftsforstyrrelse, driftsstans, eller i normaldrift.
- Komponent(er) i transmisjonsnettet, som ved driftsstans eller driftsforstyrrelse, fører til en termisk begrensning i regionalt distribusjonsnett.
- Komponent(er) i transmisjonsnettet som ved utfall, fører til spenningsbegrensninger eller dynamiske stabilitetsbegrensninger i nettet.

Med *Nettkunde* menes både uttakskunde og innmatingskunde.

Med *Tilknyttende nettselskap* menes nettselskap der den aktuelle nettkunden er eller vil bli tilknyttet.

Med *Tilknytningsvern* menes utstyr for automatisk utkobling av en kunde som etableres som følge av et Avrop under denne Avtalen.

15. SIGNERING AV AVTALEN

Avtalen signeres elektronisk.